

>> Zasobność kont

ANNA MILEWSKA

W miarę upływu lat daje się zauważyć zmniejszanie różnicy w wartościach stóp zwrotu pomiędzy poszczególnymi OFE. Po blisko sześciu latach działalności najwyższą stopę zwrotu wypracowało OFE ING Nationale-Nederlanden Polska

Analizując wyniki inwestycyjne funduszy emerytalnych najczęściej bierze się pod uwagę takie wskaźniki jak: wartość jednostki rozrachunkowej (WJR), stopę zwrotu danego funduszu oraz średnią ważoną stopę zwrotu dla wszystkich OFE. W dniu rozpoczęcia działalności jednostka rozrachunkowa każdego funduszu emerytalnego wynosiła 10 zł. Na koniec 1999 roku średnia wartość JR wyniosła 11,51 zł (wzrost o 15,10 proc.). Pięć z 21 funduszy działających w tym czasie wypracowało stopy zwrotu wyższe niż średnia. Funduszem, który osiągnął największą wartość jednostki rozrachunkowej 12,5 zł - był OFE Ergo Hestia (obecnie AEGON - przyp. red.).

W 2000 roku JR funduszy wzrosły średnio o 13,03 proc. Największą wartość jednostki rozrachunkowej osiągnął OFE DOM (14,17 zł), jednakże najwyższą stopę zwrotu osiągnął OFE POLSAT (18,39 proc.). Można zaobserwować zwiększającą się różnicę pomiędzy największą a najmniejszą wartością jednostki rozrachunkowej. W pierwszym roku różnica ta wyniosła 0,71 zł, natomiast już w drugim roku działalności funduszy emerytalnych 1,76 zł.

Znaczne różnice

Następny, 2001 rok cechował się najmniejszym z obserwowanych przyrostów średniej ważonej JR na przestrzeni analizowanych lat. Jej wartość zwiększyła się jedynie

o 5,69 proc. w stosunku do roku poprzedniego. Aż siedem funduszy nie uzyskało wzrostu WJR wyższej od średniej ważonej, przy czym jeden fundusz - OFE Skarbiec-Emerytura nie zwiększył wartości jednostki rozrachunkowej nawet o grosz.

W 2002 roku JR wzrosła niemal trzykrotnie w porównaniu do roku poprzedniego, a w stosunku do początku działalności funduszy był to wzrost o 58,5 proc. W obserwowanym czasie dwa fundusze zdeterminowały wysokość owego miernika, gdyż ich stopy zwrotu były znacznie wyższe od pozostałych. Były to OFE Bankowy oraz OFE ING Nationale-Nederlanden Polska, które uzyskały za ten rok stopy zwrotu: 17,36 oraz 16,84 proc. OFE Bankowy w poprzednim okresie cechował się stopą zwrotu niższą od wartości minimalnej stopy zwrotu, a co się z tym wiąże, musiał uzupełnić niedobór, który w konsekwencji doprowadził do znacznego wzrostu wartości jednostki rozrachunkowej.

Po czterech latach działalności OFE pomnożyły początkową wartość jednostki rozrachunkowej ponad 7,5

2004 rok był przełomowy, ponieważ w tym roku wartość jednostki rozrachunkowej niektórych OFE podwoiła się

raza. W 2003 roku średnia wartość jednostki rozrachunkowej wzrosła o 1,73 zł. Różnica pomiędzy funduszem, który wypracował największą stopę zwrotu od początku działalności (OFE POLSAT) a funduszem o najmniejszej wartości tego miernika (OFE Pekao) wyniosła 20 proc.

Przełomowy rok

Rok 2004 był rokiem przełomowym, w którym wartość jednostki rozrachunkowej niektórych OFE podwoiła się. Ponadto w tym roku obserwowano znaczny, wynoszący 14,22 proc. średni wzrost jednostki rozrachunkowej w stosunku do 2003 roku. Funduszem cechującym się największą wartością jednostki rozrachunkowej w tym roku był OFE ING Nationale-Nederlanden Polska (21,16 zł), mimo że stopa zwrotu uzyskana w tym roku przez ten fundusz była jedną z niższych (13,64 proc.).

W ostatnim z analizowanych lat - 2005 roku - fundusze emerytalne wypracowały stopę zwrotu wynoszącą 14,99 proc., co oznaczało średnią wartość jednostki rozrachunkowej na pozio-

mie 23,09 zł. Na koniec obserwowanego sześcioletniego okresu, najwyższą stopą zwrotu w wysokości 146,2 proc. wykazał się OFE ING Nationale-Nederlanden Polska, na drugim miejscu znalazł się OFE POLSAT, a na trzecim OFE „DOM”. Do 31 grudnia 2005 roku pięć funduszy uzyskało stopę zwrotu wyższą od średniej ważonej stopy zwrotu, która wyniosła 130,9 proc. Funduszem o najniższej stopie zwrotu (110 proc.) był OFE Pekao. Wartość stóp zwrotu od początku działalności funduszy emerytalnych do końca 2005 roku została przedstawiona na wykresie.

Różnica pomiędzy największą a najmniejszą wartością stopy zwrotu za rok 2005 wyniosła 5,13 proc., przy czym można zauważyć wzrost dysproporcji w stosunku do 2004 roku - o 0,32 punktu procentowego. Widoczne staje się jednak zjawisko „zmniejszania się” różnicy w wartościach stóp zwrotu na przestrzeni badanych lat. Stopniowa redukcja owej dysproporcji spowodowana była kilkoma czynnikami. Początkowo fundusze posiadały stosunkowo niewielki kapitał, a więc mogły dowolnie wybierać

Aktualności

► **Noble Bank** wprowadził wspólnie z Tunż EUROPA trzy następujące produkty strukturalne: „Kopalnia Zysków” – inwestycja oparta na koszyku surowców mineralnych, „Rynki Wschodzące” – inwestycja opierająca się na indeksach krajów rozwijających się i „Dolar kontra reszta świata” – czerpie zyski z koszyka kursów walut rynków wschodzących. Osoby, które skorzystają z subskrypcji nowych produktów uzyskają 100-proc. gwarancję kapitału. Produkty są oferowane w formie polis na życie i dożycie.

► **STU Ergo Hestia** wprowadziło uproszczony sposób likwidacji wielu szkód osobowych i majątkowych, które nie przekraczają 5 tys. zł. Obecnie w uproszczony sposób można likwidować również wiele szkód majątkowych (np. uszkodzenie mienia z powodu rabunku, wandalizmu, przepięć), a także osobowych. Aby zgłosić szkodę wystarczy jeden telefon do Hestii Kontakt (ubezpieczony nie musi wypełniać żadnych druków). Podczas telefonicznego zgłoszenia pracownik infolinii uzgodni z ubezpieczonym dalsze kroki postępowania.

Opracowała Małgorzata Dygas

508A

Posiadacze kart Diners Club mają wyjątkowe korzyści...
Mogą zbierać mile Miles & More...

A teraz prenumerata magazynu „Golf” 50 % taniej.

www.dinersclub.pl

www.golfpl.com

swoje cele inwestycyjne. W miarę wzrostu aktywów zmiany w strukturze portfela inwestycyjnego „przychodziły” znacznie wolniej. Kolejnym czynnikiem, wpływającym na mniejsze zróżnicowanie stóp zwrotu funduszy było wprowadzenie minimalnej stopy zwrotu, której wartość musiały przekroczyć stopy zwrotu wypracowane przez poszczególne OFE, tak aby nie pokrywać niedoboru. Postawienie takich wymagań przez ustawodawcę doprowa-

dziło do niechęci ze strony zarządzających aktywami OFE do zbytniego odbiegania od polityki inwestycyjnej konkurentów.

Ile na koncie

Wartość stóp zwrotu wypracowywanych przez OFE, obok wartości składek przekazanych przez ZUS do funduszy, bezpośrednio przekłada się na wysokość przyszłych emerytur. Przeprowadzona została

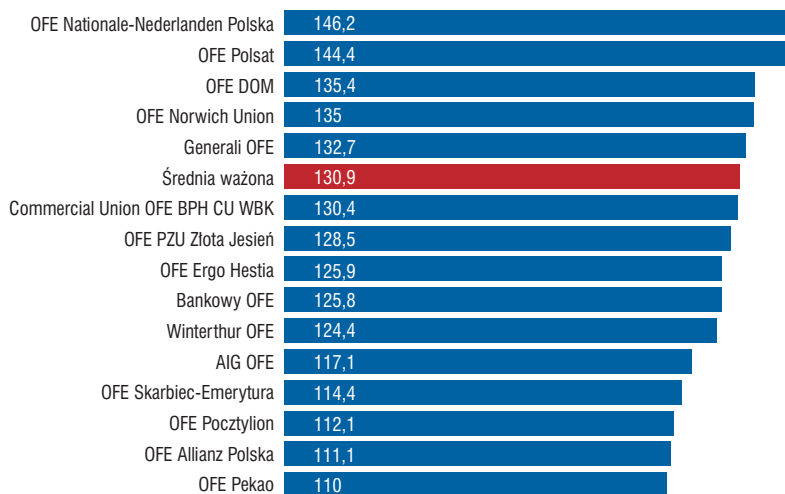
symulacja dotycząca hipotetycznego konta emerytalnego na 31.03.2005 roku. Założono, że od rozpoczęcia działalności inwestycyjnej przez wszystkie OFE, czyli od września 1999 roku do końca marca 2005 roku ZUS przekazywał na hipotetyczne konto przyszłego emeryta do każdego funduszu po 100 zł miesięcznie. Od każdej składki potrącona była opłata manipulacyjna obowiązująca w danym OFE. Pozostała część składki została przeliczona na jednostki rachunkowe poszczególnych OFE według wartości z ostatniego dnia każdego miesiąca. Dało to łącznie ponad 5,5-letni okres inwestowania pieniędzy. W tym czasie na konta przyszłych emerytów wpłynęło 67 miesięcznych składek, czyli łącznie 6,7 tys. zł. Na wykresie zilustrowano sytuację, jak poszczególne fundusze pomnożyły te środki.

Na podstawie danych zamieszczonych na wykresie 2 wnioskować można, że najwięcej uzyskałaby osoba, która w momencie wejścia w życie ustawy wybrałaby OFE ING Nationale-Nederlanden Polska. Kapitał zgromadzony na indywidualnym koncie emerytalnym tej osoby wyniósłby 9030 zł i byłby wyższy o 371 zł od przeciętnego kapitału oraz o 706 zł od kapitału wygenerowanego przez fundusz najslabiej pomnażający wpływające składki. Kapitał przewyższający przeciętną wartość środków zgromadzonych na rachunkach uzyskaliby również członkowie takich funduszy jak: OFE PZU „Złota Jesień”, OFE POLSAT, OFE „DOM”, OFE Commercial Union BPH CU WBK, OFE Generali, OFE Nordea oraz OFE Allianz Polska.

Po blisko sześciu latach oszczędzania różnica pomiędzy funduszem „najlepszym” i „najgorszym” wyniosła 10,5 proc. wartości wszystkich przekazanych składek. Zakładając utrzymujące się w przyszłości różnice na podobnym poziomie członkowie funduszy najlepiej pomnażających kapitały otrzymaliby znacznie wyższą emeryturę niż członkowie funduszy uzyskujących wyniki poniżej przeciętnej. ●

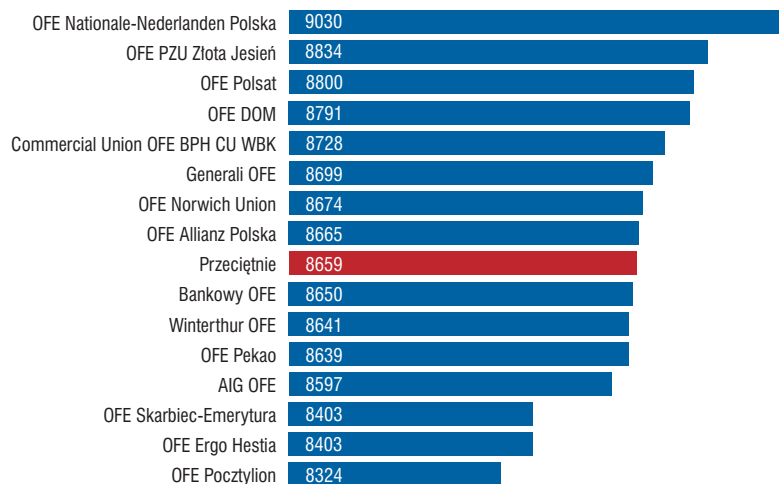
Autorka jest doktorem w Zakładzie Prawa i Finansów Katedry Polityki Agrarnej i Marketingu, Wydziału Ekonomiczno-Rolniczego SGGW w Warszawie

Wypracowane stopy zwrotu OFE do 31.12.2005 roku (w proc.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych KNF. Zmiany nazw OFE: Norwich Union, później Sampo, obecnie Nordea; Ergo Hestia – obecnie AEGON, Winterthur – obecnie AXA (przyp. red.)

Stan hipotetycznego konta w OFE od 30.09.1999 roku do 31.12.2005 roku

Źródło: Opracowanie własne. Zmiany nazw OFE: Norwich Union, później Sampo, obecnie Nordea; Ergo Hestia – obecnie AEGON, Winterthur – obecnie AXA (przyp. red.)